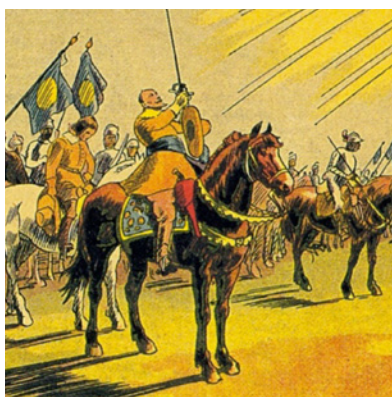

Framtidens seriearkiv

konferensprogram

Lördag 30 november 2013

Svenskt Seriearkiv, Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 20, Lund

Konferensen »Framtidens seriearkiv« arrangeras av Seriefrämjandet och Svenskt Seriearkiv och är en del av projektet med samma namn. Projektledare: Jamil Mani. Projektet stöds av Lunds kommun, Framtidens Lund och Malmö stad.

FRAMTIDENS
SERIEARKIV

Tidsplan

Inledning

- 09.00** Ankomst
- 09.15** Arkivvandring: grupp 1. Urhunden
- 09.30** Arkivvandring: grupp 2. Virvelvind

Block A: Seriefrämjandet och Svenskt Seriearkiv

- 10.00** **Svenskt Seriearkiv 10 år**, Thomas Storn (arkivarie)
- 10.30** **Seriefrämjandet på 10-talet**, Jamil Mani (verksamhetsledare)
- 11.00** **Sveriges seriehistoria**, Fredrik Strömberg (ordförande)

Lunch

- 11.30** Lunch
- 12.15** Arkivvandring: grupp 3. Adamson
Visning av utställningarna (grupp 1, 2, 4)

Block B: Forskningsperspektiv

- 12.30** »Den kapitalistiska kulturens missfoster«, Klara Arnberg (fil. doktor)
- 13.00** **Underhållning eller propaganda**, Michael F. Scholz (professor)
- 13.30** »Jag är inte född i går«, Rikke Platz Cortsen (lektor)

- 14.00** Frukostund

Block C: Seriebranschen

- 14.15** **Från Donald till Kalle**, Stefan Diös (översättare)
- 14.45** **Fantomen, det är jag!**, Ulf Granberg (redaktör)
- 15.15** **Ensamma mamman**, Cecilia Torudd (serieskapare)

Avslutning

- 15.45** Arkivvandring: grupp 4. Ensamma mamman
Visning av utställningarna (grupp 3)
- 16.00** Avrundning och avsked
- 16.30** Slut på dagen

Utställningar

Under dagen visas utställningarna »Sveriges seriehistoria« och »Vicky, Jackie, Wendy«. Se närmare presentationer längre fram i programmet.

Arkivvandringar

Konferensens deltagare kommer att få guidade visningar i seriearkivets samlingar av arkivarie Thomas Storn.

Föreläsningar

Svenskt Seriearkiv

– tio år av levande seriehistoria

Föreläsning av Thomas Storn (arkivarie)

Svenskt Seriearkiv grundades 2003 av Seriefrämjandet. Arkivet dokumenterar, samlar in, bevarar och förmedlar material och information om svensk seriehistoria, alltifrån 1800-talets bildberättelser till serierna av idag. I hyllorna trängs material som lyfter fram storheterna från förr och alster av framtidens stjärnor, handlingar som berättar om seriemediets historia och skildrar enskilda serieskapares liv och verk. Genom Seriearkivets verksamhet har material som annars skulle ha gått förlorat kunnat räddas, material som på olika sätt har funnit sin väg till arkivet. Arkivarie Thomas Storn plockar fram och berättar utifrån guldgruv ur samlingarna om tio år med Svenskt Seriearkiv.

Thomas Storn är Seriefrämjandets arkivarie och var med och startade Svenskt Seriearkiv. Han är expert på svensk seriehistoria, en erfaren föreläsare samt medförfattare till bland annat boken »Svensk Seriehistoria« (2005). Thomas är också ledamot i Seriefrämjandets styrelse och sitter med i Svenska Serieakademin.

BLOCK A:
Serie-
främjandet
& Svenskt
Seriearkiv

Seriefrämjandet på 10-talet

– en förening i utveckling

Föreläsning av Jamil Mani (verksamhetsledare)

Seriefrämjandet har under sina 45 år spelat en avgörande roll för tecknade serier i Sverige. Föreningen har fungerat som mötesplats för serieintresserade, gett ut snart 200 nummer av tidskriften *Bild & Bubbla*, arrangerat oräkneliga evenemang och på olika sätt gett serier en röst i samhället. Allt sedan upprättandet av Seriecenter med kansliet i Malmö 2005 har det tagits ytterligare kliv framåt. Föreläsningen presenterar den professionella verksamhet som bedrivs idag och några av de många spännande satsningarna och projekten.

Jamil Mani är verksamhetsledare för Seriefrämjandet och har en bred erfarenhet av tecknade serier. Ordförande/ledamot i föreningen C'est Bon Kultur och redaktör för tidskriften *C'est Bon Anthology* 2006–2012. Ledamot i Kulturrådets arbetsgrupp för bildverk och serier 2010–2012. Är utgiven med serieböcker, har medverkat i tidskrifter samt producerat och deltagit i ett stort antal utställningar.

Sveriges seriehistoria

– 350 år på 25 minuter

Föreläsning av Fredrik Strömberg (ordförande)

Den svenska seriehistorien sträcker sig från 1700-talet då svenska bildkonstnärer gjorde serier som ett tidsfördriv till 2000-talets diversifierade seriekultur med allt från kommersiella storsäljare till konstnärliga, smala verk, från barnserier till serier för läsare som är medelålders plus, från fartfyllda science fiction-äventyr till självbiografiska incesthistorier. Seriehistorikern Fredrik Strömberg presenterar denna långa och spännande historiska utveckling i en komprimerad snabbföreläsning.

Fredrik Strömberg är ordförande för Seriefrämjandet och en av redaktörerna för kulturtidskriften *Bild & Bubbla*. Inom Seriefrämjandet har han bland annat varit med och startat Svenskt Seriearkiv samt Seriecenter. Strömberg är även kursansvarig på Serieskolan i Malmö, journalist, författare och forskare.

»Den kapitalistiska kulturens missfoster« – 1950-talets serieelände ur genus- och sexualitetsperspektiv Föreläsning av Klara Arnberg (fil. doktor)

Under det tidiga 1950-talet pågick en hetsig debatt om barns läsning av serietidningar, en kulturform som befarades utarma såväl deras läsförmåga som de demokratiska idealen. Tidigare studier av debatten har framförallt behandlat seriedebatten som en generationskonflikt. I denna föreläsning, som bygger på ett kapitel i boken »Moralpanik och lågkultur: genus- och mediehistoriska analyser« (Gustafsson & Arnberg 2013), diskuteras istället föreställningar om kön och sexualitet som centrala för att förstå debatten och dess centrala karaktär: den unga våldsamma seriekonsumerande pojken.

Klara Arnberg är fil. doktor i ekonomisk historia, verksam vid Stockholms universitet. Hon har tidigare bland annat skrivit avhandlingen »Motsättningarnas marknad: den pornografiska pressens kommersiella genombrott och regleringen av pornografi i Sverige 1950–1980« och är medredaktör för tvåbandsverket »Könspolitiska nyckeltexter«.

Foto av Tathia Pollack.

Underhållning eller propaganda – tecknade serier och den svenska Neutralitetspolitiken under andra världskriget Föreläsning av Michael F. Scholz (professor)

Med andra världskrigets utbrott blev de tecknade serierna en aktör på propagandans slagfält. Krigspropaganda från olika håll påverkade seriernas utveckling, utformning och innehåll. I Sverige konkurrerade amerikanska serier, som stödde USA:s krigspolitik, med svenska serier, som hyllade den svenska nationalismen med äventyr från vikingatiden och om krigskungarna. Med hjälp av konkreta exempel ska föredraget visa hur tecknade serier har påverkat svenskarnas syn på andra världskriget.

Michael F. Scholz är professor i modern historia vid Uppsala universitet – Campus Gotland. Hans forskningsområden är 1900-talets tysk-nordiska relationer, turismhistoria, historiebruk och tecknade serier som instrument för propaganda. Föreläsningen utgår från hans pågående forskningsprojekt med samma titel.

»Jag är inte född i går«

– om svenska och danska kvinnliga serieskapare

Föreläsning av Rikke Platz Cortsen (lektor)

Under det senaste decenniet har den svenska seriescenen exploderat med kvinnor som tecknar om kvinnor, livet och allt det där. Många av serierna som kommit fram är uttalat feministiska, stilen är ofta uttrycksfull och humor spelar en betydande roll. Föreläsningen tar upp gemensamma nämnare, stilistiska tendenser och tematiska överlappningar i samtida tecknade serier som skapats av svenska kvinnor, och jämför dessa med serier från kvinnor på andra sidan sundet i Danmark.

Rikke Platz Cortsen är en extern lektor och blivande postdok-stipendiat vid Institutionen för Konst och Kulturvetenskap vid Köpenhamns universitet, där hon undervisar i serier och grafiska romaner. Hennes doktorsavhandling behandlade tid och rum i serier, tvärs över genrer och nationsgränser.

Från Donald till Kalle

– om konsten att översätta serier

Föreläsning av Stefan Diös (översättare)

Att översätta serier är en svår konst. Översättaren ska från ett språk till ett annat överföra alla nyanser som ger berättelserna och seriefigurerna deras rätta karaktär. Utifrån sin långa karriär presenterar Stefan Diös hur han gått tillväga i arbetet, hur han förhåller sig till sina föregångare på området och hur han som översättare hanterar olika språkliga problem.

Stefan Diös är en svensk översättare av Disney-serier och den primära för *Kalle Anka & C:o* sedan 1985. Han var en av grundarna av föreningen NAFS(K) 1976, för vilken han även varit ordförande. Diös har tilldelats Svenska Serieakademiens diplom 1996 och Seriefrämjandets Unghunden 2010.

Illustration av Hanna Strömberg. Foto av Marja Knut.

BLOCK C:
Serie-
branschen

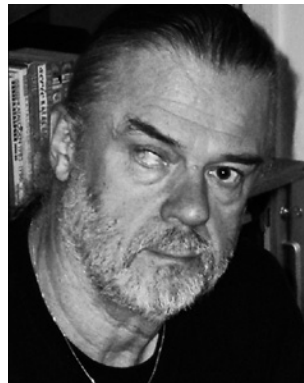
Fantomen, det är jag!

– intervju med Gammelredax

Intervju med Ulf Granberg (redaktör)

Ulf Granberg, nestorn bland svenska serietidningsredaktörer, berättar om sin långa karriär. Granberg förknippas framför allt med tidningen *Fantomen*, som han var ansvarig för från tidigt 1970-talet ända tills han nyligen pensionerade sig. Granberg drev upp den omfattande svenska *Fantomen*-produktionen, med svenska och utländska kreatörer. Han har under hela sin karriär arbetat nära serieskaparna och varit en viktig kraft i utvecklingen av den svenska seriekulturen. Granberg intervjuas på scen av Fredrik Strömberg.

Ulf Granberg har i många år varit redaktör för tidningen *Fantomen* och ansvarig för den svenska *Fantomen*-produktionen. Granberg var med om att starta tidningar som *Svenska Serier*, *Bacon & Egg* och *Herman Hedning* med flera. Han har även översatt otaliga serier och skrivit seriemanus till bland annat *Fantomen*.

Ensamma mamman

– serien och karriären

Föreläsning av Cecilia Torudd (serieskapare)

»Ensamma mamman« är förmodligen en av Sveriges mest lästa och uppskattade serier i modern tid. Serien handlar om den ensamstående mamman med de två tonårsbarnen Beppe och Mia, och publicerades för första gången 1985 i *Dagens Nyheter*. Sedan dess har serien publicerats i flera tidningar och utkommit i närmare ett dussin samlingsalbum. Torudd var genom serien en av åtta serieskapare som hedrades med ett frimärke utgivet av svenska Posten 2008. I denna föreläsning presenterar hon serien och sin framgångsrika karriär.

Cecilia Torudd är en serieskapare och illustratör som ligger bakom serier som »Ensamma mamman«, »Familjeliv« och »Med Sverige i tiden«. Hon är flerfaldigt prisbelönad och har bland annat tilldelats Seriefrämjandets pris Urhunden och Svenska Serieakademiens pris Adamson, båda 1989.

Foto av Mats Melinder.

Utställningar

Sveriges seriehistoria

– de svenska seriernas historia från 1700-talet till idag

En spännande och lärorik utställning om de svenska seriernas historia från början fram till idag. Beträktaren får en föreställning om vad svenska serier är och har varit, och inspiration till att läsa många av de fantastiska svenska serier som har skapats de senaste 300 åren.

Projektledare: Jamil Mani

Arrangeras av: Seriefrämjandet och Svenskt Seriearkiv med stöd av Lunds kommun, Framtidens Lund och Malmö stad.

Vicky, Jackie, Wendy

– serietidningar för tjejer genom tiderna

I havet av alla serietidningar som getts ut i Sverige sticker flickserietidningarna ut. Denna utställning lyfter fram tidningarna, serierna och skaparna för att belysa en intressant men sällan uppmärksammas del av den svenska seriehistorien; serier OM tjejer, FÖR tjejer.

Projektledare: Natalia Batista och Hans Holm

Arrangeras av: Seriefrämjandet med stöd av Malmö stad.

Arkivvandringar

Konferensens deltagare kommer att få guidade visningar i seriearkivets samlingar. Arkivarie Thomas Storn visar upp de över 240 hyllmetrarna material och presenterar några väl valda godbitar, från serieoriginal till reklam.

Arkivvandringarna genomförs i fyra mindre grupper som fått namn av olika seriefigurer.

Grupp 1. Urhunden

Urhunden är en klassisk svensk seriefigur skapad av Oscar Andersson vid 1900-talets början. Något av en blandning av en hund och en dinosaurie. Har gett namn åt Seriefrämjandets seriepris Urhunden.

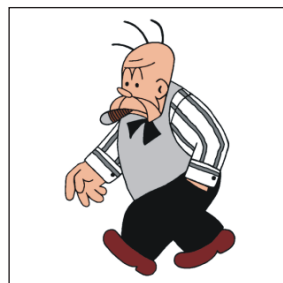
Grupp 2. Virvelvind

Dotty Virvelvind, »flickan som gör som hon vill«, är den första svenska superhjälten. Publicerades som en serie illustrerade noveller och senare tecknade serier åren 1944–45. För manus stod Sture Lönnerstrand och för bild Lennart Ek och Björn Karlström.

Grupp 3. Adamson

Adamson är en klassisk svensk serie av Oscar Jacobsson som skapades 1920. Huvudfiguren med samma namn har lånats till Svenska Serieakademins utmärkelse Adamsonstatyetten.

Grupp 4. Ensamma mamman

Ensamma mamman är en svensk serie av Cecilia Torudd, en av föreläsarna vid denna konferens. Serien handlar om en ensamstående mamma med två tonårsbarn, och publicerades för första gången 1985. Serien har tilldelats såväl Urhunden som Adamson, båda 1989.

Donationer

Svenskt Seriearkiv arbetar med att dokumentera så stora delar av Sveriges seriehistoria som möjligt genom insamlande av olika typer av arkivmaterial och genom intervjuer med personer som på olika sätt har arbetat eller arbetar med tecknade serier.

Samlingarna växer kontinuerligt och omfattar för närvarande över 240 hyllmeter handlingar av olika slag. Vi behöver Din hjälp, och kan hjälpa Dig!

- Har Du material liggande, tveka inte att höra av Dig till oss!
- Söker Du information om svensk seriehistoria, kontakta oss så hjälper vi Dig!
- Vill Du besöka arkivet, kontakta oss och boka in en tid!

Kontakta Thomas Storn, ansvarig för Svenskt Seriearkiv.
E-post: thomas.storn@serieframjandet.se

Illustration av Mats Källblad.

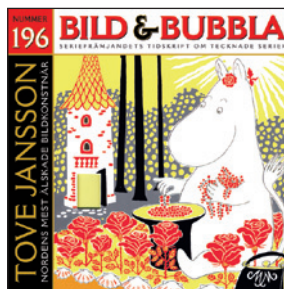
Medlemskap

Är du medlem i Seriefrämjandet?

Som medlem i Seriefrämjandet får du tidskriften *Bild & Bubbla* fyra gånger om året och kan köpa äldre nummer, böcker om serier och annat till medlemspris. Som medlem får du även information om våra många evenemang och kan du ta del av lokalföreningarnas verksamhet. Genom att vara medlem stödjer du dessutom seriekulturen i Sverige!

Det finns olika varianter på medlemskap/prenumeration för privatperson (348 kr/år), för dig som är under 23 år (296 kr/år), för dig som bor utomlands samt för institutioner.

Få mer information och bli medlem genom serieaffaren.se eller genom att kontakta kansliet, se sidfoten nedan.

Omslag till *Bild & Bubbla* 196.
Illustration av Tove Jansson.

Seriefrämjandet

Seriefrämjandet grundades 1968 och är Sveriges organisation för konstformen tecknade serier. Seriefrämjandet verkar för att sprida kunskap om seriekonstens unika särart och utveckla den svenska seriekulturen.

Verksamheten inkluderar att publicera kulturtidskriften *Bild & Bubbla* samt böcker om och med serier, att dela ut det prestigefulla seriepriset Urhunden, att driva Svenskt Seriearkiv som bevarar seriehistorien, att anordna seriefestivaler som barn- och ungdomsfestivalen I Seriernas Värld, att arrangera utställningar, föreläsningar, debatter och mycket mer.

Seriefrämjandet har sitt säte och kansli på Seriecenter i Malmö och lokalföreningar finns i Göteborg, Skåne, Stockholm samt Värmland. Seriefrämjandet vänder sig till barn, ungdomar och vuxna – från den nyfikna läsaren till den professionella utövaren.

Stötta den svenska seriekulturen och bli medlem i Seriefrämjandet du med!

Svenskt Seriearkiv

– Dokumenterar, bevarar och förmedlar seriemediets historia

Svenskt Seriearkiv är Seriefrämjandets centrum för dokumenterande, bevarande och förmedlande av seriemediets historia i Sverige. Seriearkivet startades av Seriefrämjandet 2003 och finns på Arkivcentrum Syd i Lund, norra Europas största och modernaste arkivanläggning.

Svenskt Seriearkivs samlingar omfattar över 240 hyllmeter material, häribland 10 000 serieoriginal, 15 000 seriepublikationer, Sveriges största klippssamling av artiklar om serier, fanzin, reklammaterial, korrespondens med mera.

Arkivcentrum Syd ligger på Porfyrvägen 20 i Gastelyckans företagsområde i Lund.

För bilar finns 30 avgiftsfria parkeringsplatser (varav två handikapplatser) för besökare.

Från Malmö går buss nr 171 (30 min) till Jupitergatan, läge B. För att åka till Malmö är det läge A. Det tar cirka 15 min att promenera från hållplatsen till Arkivcentrum Syd, se den streckade linjen på kartan.

Från Lund går stadstrafikens nr 5 regelbundet till Arkivcentrum Syd.